

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Επιμέλεια σύνταξης: Ε. Αδαμαντίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Προϊσταμένη ΜοΠαΔιΣ

Επιμέλεια ύλης: Φ. - Ε. Γεωργαλής, Δικηγόρος, ΜΔΕ, Επ. Συνεργάτης ΜοΠαΔιΣ
Β. Χαδιού, Δικηγόρος, ΜΔΕ, LL.M, Επ. Συνεργάτης ΜοΠαΔιΣ

περιεχόμενα τεύχους

Αποζημιώσεις μελών επιτροπών	1
Συμβάσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας	1
Νέα αδειοδοτική διαδικασία σταθμών ΑΠΕ	2
Ρυθμίσεις για συμβάσεις δημοσίων έργων διαχείρισης λυμάτων	2
Νομοθετική κύρωση σύμβασης με ENERGEAN OIL AND GAS	2
Νομοθετική κύρωση συμβάσεων με ENERGEAN OIL AND GAS και ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ	2
Αρμοδιότητα αποφαίνομενου οργάνου στους Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης	2
Διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μελέτης ή τεχνικής υπηρεσίας από Δήμο	3
Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας	3
Αναθέσεις που διενεργούνται από τις ΕΚΑΑ	3
Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων στα ΑΕΙ	3
Απευθείας ανάθεση από τον ΕΛΚΕ	4
Συμβάσεις του ΙΝΕΔΙΒΙΜ	4
Ρυθμίσεις για την έγκαιρη έναρξη της μεταφοράς των μαθητών	4
Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης	5
Υποχρέωση αναθετουσών αρχών στο πλαίσιο υλοποίησης έργου ΤΠΕ	5
Συμβάσεις ΗΔΙΚΑ ΑΕ	6
Δημοσίευση του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1031	6
Νομολογία ΔΕΕ	6

Αποζημιώσεις μελών επιτροπών

Καθορίζεται πλέον αποζημίωση στα μέλη επιτροπών του α 221 ν.4412 που είναι εγγεγραμμένα στο Μη.Π.Υ.Δη.Συ. ή που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες με εκτιμώμενη αξία μεγαλύτερη του 1.000.000€ ή που ορίζονται από τις ΕΚΑΑ του α 41 παρ 1 για τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών που αυτές διενεργούν (ΚΥΑ 76441/2022 ΦΕΚ ΥΟΔΔ 674).



Συμβάσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας

Παρατείνεται εκ νέου μέχρι 30.09.2022 η ισχύς του α 10 παρ 3 της από 11.03.2020 ΠΝΠ, που κυρώθηκε με το α 2 ν.4682/2020, με την πρόσθετη διευκρίνιση ότι οι ΟΤΑ α και β βαθμού μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις προμήθειας μοριακών ελέγχων (test), προσφεύγοντας στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του α 32 παρ 2γ ν.4412 (α 21 ν.4950/2022).

Παρατείνεται έως 30.09.2022 η ισχύς των ακόλουθων έκτακτων ρυθμίσεων σχετικά με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας (α 34 ν.4950/2022):

α) οι προμήθειες υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και μέσων προστασίας του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και

Τεχνολογίας ΑΕ (ΙΦΕΤ ΑΕ), και οι προμήθειες κάθε αναγκαίου υγειονομικού υλικού, πάσης φύσεως φαρμάκου και μέσου ατομικής ή συλλογικής προστασίας όλων των αναθετουσών αρχών που εποπτεύονται από το Υπουργείο Υγείας (α 1 ν.4682/2020)

β) οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί από τον ΕΟΠΥΥ με τα αντικείμενα που απαριθμούνται στο α 22 ν.4683/2020

γ) ως προς την προμήθεια υλικού και αντιδραστηρίων για τη διενέργεια εξετάσεων για τον κορωνοϊό από το ΕΚΕ-Α (α 1 ν.4684/2020)

δ) οι προμήθειες κάθε αναγκαίου υγειονομικού υλικού, πάσης φύσεως φαρμάκων, κάθε ενδεδειγμένου μέσου

ατομικής ή συλλογικής προστασίας, ιατροτεχνολογικών προϊόντων, εξοπλισμού και αντιδραστηρίων για την καταπολέμηση της διάδοσης του κορωνοϊού, από τις ΥΠΕ ως Κεντρικές Αρχές Αγορών (α 1 ν.4722/2020)

ε) οι προμήθειες ιατροτεχνολογικών προϊόντων και αντιδραστηρίων για τη διάγνωση της νόσησης από κορωνοϊό, είτε από το ΙΦΕΤ ΑΕ είτε από τις ΥΠΕ ως ΚΑΑ (α 1 ν.4722/2020)

στ) οι προμήθειες ανταλλακτικών από το ΕΚΑΒ (α 1 ν.4722/2020)

ζ) οι προμήθειες ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού για την αντιμετώπιση κρουσμάτων κορωνοϊού από το ΙΦΕΤ ΑΕ και η προμήθεια ή παροχή υπηρε-

σιών για τον ίδιο σκοπό από κάθε αναθέτουσα αρχή εποπτευόμενη από το Υπουργείο Υγείας (α 48 ν.4753/2020)

η) οι συμβάσεις των ΥΠΕ με ιδιωτικά εργαστήρια που διαθέτουν την

υλικοτεχνική υποδομή για διενέργεια ελέγχων PCR και για τη μεταφορά του βιολογικού υλικού (α 31 ν.4764/2020).

Τέλος, παρατείνεται έως 30.09.2022 η ισχύς του α 14 παρ 1 της

από 11.03.2020 ΠΝΠ, η οποία κυρώθηκε με το α 2 ν.4682/2020 ως προς τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και των εποπτευόμενων φορέων αυτού (α 43 ν.4950/2022).

Νέα αδειοδοτική διαδικασία σταθμών ΑΠΕ

Θεσπίζεται νέα αδειοδοτική διαδικασία για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ (α 4επ ν.4951/2022). Η διάρκεια της άδειας εγκατάστασης ορίζεται καταρχήν σε 3 έτη, ενώ,

εάν υφίσταται υποχρέωση από το νόμο περί δημοσίων συμβάσεων για διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας προκειμένου να υλοποιηθεί το έργο, προβλέπεται ότι η

άδεια εγκατάστασης ισχύει για ένα επιπλέον έτος κατά περίπτωση, και δύναται να παραταθεί περαιτέρω υπό προϋποθέσεις (α 19 ν.4951/2022).

Ρυθμίσεις για συμβάσεις δημοσίων έργων διαχείρισης λυμάτων

Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς κατά την έννοια του ν. 4412/2016 είναι υποχρεωμένες να περιλάβουν στις συμβάσεις εκτέλεσης έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων που εντάσσονται στο ΕΣΠΑ ή χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ, πέραν της κατασκευής, την κανονική λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων για διάρκεια τουλάχιστον 3 ετών, ως υποχρέωση του αναδόχου.

Ειδικότερα, όσον αφορά τα έργα κατασκευής του δικτύου αποχέτευσης, δύναται να περιλαμβάνονται στο αντικείμενο των σχετικών συμβάσεων η κατασκευή, η κανονική λειτουργία και συντήρηση του δικτύου και των αντλιοστασίων.

Στην περίπτωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων περιλαμβάνεται στο αντικείμενο των συμβάσεων και η κανονική λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων αυτών.

Η δαπάνη για την κανονική λειτουργία και συντήρηση των έργων υποδομής διαχείρισης λυμάτων βαρύνει τον κύριο του έργου. Η υποχρέωση των ανωτέρω εδαφίων δεν καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος (α 165 παρ 1 ν.4951/2022, όπως τροποποιήθηκε με το 106 παρ 11ε ν.4964/2022).

Νομοθετική κύρωση σύμβασης με ENERGEAN OIL AND GAS

Η από 19.11.2021 σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ENERGEAN OIL AND GAS S.A., με

την οποία τροποποιήθηκε ως προς τη διάρκειά της η από 23.11.1999 σύμβαση εκμετάλλευσης υδρογο-

νανθράκων στο Θρακικό Πέλαγος, απέκτησε ισχύ τυπικού νόμου (ν.4952/2022).

Νομοθετική κύρωση συμβάσεων με ENERGEAN OIL AND GAS και ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ

Κυρώθηκε νομοθετικά η σύμβαση παραχώρησης δημόσιας υπηρεσίας

σιδηροδρομικών μεταφορών μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της

ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ (ν.4953/2022).

Αρμοδιότητα αποφαινόμενου οργάνου στους Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Οι Συντονιστές Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναλαμβάνουν καθήκοντα αποφαινόμενου οργάνου στο πλαίσιο της διενέργειας διαδικα-

σιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εξαιρουμένων των περιπτώσεων για

τις οποίες απόφαση του Γραμματέα ορίζει ως αποφαινόμενο όργανο τον ίδιο ή άλλο όργανο (α 66 παρ 5 ν.4954/2022).

Διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μελέτης ή τεχνικής υπηρεσίας από Δήμο

Δεν απαιτείται πλέον απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για την εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή

τεχνικής υπηρεσίας από τον οικείο Δήμο, εφόσον έχουν εξασφαλισθεί οι αναγκαίες πιστώσεις, μετά τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής

της διάταξης του α 206 παρ 1 ν.4555/2018, ώστε να καταλαμβάνει και τα ως άνω είδη συμβάσεων (α 72 ν.4954/2022).

Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας

Το ΥΚΚΠΠ ορίζεται ως αναθέτουσα αρχή για την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας ΑΙΓΙΣ, είτε αφορούν στο ίδιο το υπουργείο, είτε σε εποπτευόμενους από αυτό, είτε σε τρίτους δημόσιους φορείς.

Ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη συνεργασία του ΥΚΚΠΠ με τους ως άνω φορείς είναι δυνατόν

να ρυθμίζονται σε μνημόνιο συνεργασίας.

Με απόφαση του Υπουργού συγκροτούνται γνωμοδοτικά όργανα για τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων που εντάσσονται στα προγράμματα του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (ΕΜΔΚΑΚ) και διενεργούνται από το ΥΚΚΠΠ. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το α 221 ν.4412. Στα

γνωμοδοτικά όργανα που συγκροτούνται ως ανωτέρω και προορίζονται για την κάλυψη αναγκών τρίτων δημόσιων φορέων μετέχει ως μέλος και ένας εκπρόσωπος του εν λόγω τρίτου φορέα. Τέλος, θεσπίζεται αρμοδιότητα του ΥΚΚΠΠ να συγκροτεί επιτροπές που είναι επιφορτισμένες με τη σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών ως προς έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες που εντάσσονται σε προγράμματα του ΕΜΔΚΑΚ (α 89 ν.4954/2022).

Αναθέσεις που διενεργούνται από τις ΕΚΑΑ

Στην νέα παράγραφο 2Α του α 44 ν.4412, η οποία εφαρμόζεται και σε εκκρεμείς διαδικασίες, ορίζεται ότι η διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών από τις ΕΚΑΑ, στο πλαίσιο επικουρικών δραστηριοτήτων αγο-

ρών, επιτρέπεται ανεξάρτητα από το ύψος της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης και υπό την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας (α 62 ν.4955/2022). Επιπλέον, καταργείται η υποχρέωση των ΕΚΑΑ να

υποδιαίρουν τις συμβάσεις που αναθέτουν σε χωριστά τμήματα με συνέπεια να ισχύει και στην περίπτωση αυτή η γενική διάταξη του α 59 παρ 1 ν.4412 (α 63 ν.4955/2022).

Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων στα ΑΕΙ

Με τον νέο ν.4957/2022 για την οργάνωση και λειτουργία των ΑΕΙ τέθηκαν μεταξύ άλλων οι ακόλουθες νέες ρυθμίσεις για τις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων:

α) το Συμβούλιο Διοίκησης (ΣΔ) είναι αρμόδιο να εγκρίνει, κατόπιν εισήγησης του Εκτελεστικού Διευθυντή, την εκτέλεση δαπανών και να λαμβάνει κάθε απόφαση που απαιτείται για τη διεξαγωγή κάθε είδους διαγωνιστικής διαδικασίας για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, εκτός εάν το ποσό δεν υπερβαίνει το όριο που αντιστοιχεί στη διαδικασία απευθείας ανάθεσης, οπότε αρμόδιος καθίσταται ο Πρύτανης του οικείου ΑΕΙ (α 15-16).

β) τα πανεπιστημιακά εργαστήρια του ΑΕΙ που παρέχουν υπηρεσίες δύνανται να συμμετέχουν μέσω του ΕΛΚΕ ως υποψήφιοι οικονομικοί φορείς σε κάθε είδους διαγωνιστική διαδικασία αναθετουσών αρχών για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών που διεξάγεται σύμφωνα με τον ν.4412 (α 52 παρ 6).

γ) σε κάθε ΑΕΙ συνιστάται Μονάδα Μεταφοράς Τεχνολογίας και Καινοτομίας, η οποία δύναται μεταξύ άλλων να παρέχει, μέσω του ΕΛΚΕ του οικείου ΑΕΙ, επ' αμοιβή υπηρεσίες που σχετίζονται με την αποστολή και τον σκοπό της προς φορείς του ιδιωτικού τομέα, καθώς και να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημόσιου τομέα (α 211 παρ 4).

δ) με απόφαση του ΣΔ του ΑΕΙ συγκροτείται η Επιτροπή Ισότητας Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στις αρμοδιότητες της οποίας συγκαταλέγεται η υποβολή εισηγήσεων προς τον Πρύτανη για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια ειδών ή την παροχή υπηρεσιών αναγκαίων για την υλοποίηση του σχεδίου της (α 220 παρ 2).

ε) ορίζεται Πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών του ΕΛΚΕ ο Πρύτανης ή ο Αντιπρύτανης, εάν μεταβιβάζεται ο τομέας ευθύνης της έρευνας, ο οποίος καθίσταται αρμόδιος να υπογράφει τις αποφάσεις απευθείας ανάθεσης (α 233 παρ 2ζ)

στ) σε κάθε ΑΕΙ, στο οποίο λειτουργεί ΕΛΚΕ, συνιστάται Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (ΜΟΔΥ), στις αρμοδιότητες της οποίας συγκαταλέγεται η διενέργεια των διαδικασιών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια ειδών, την παροχή υπηρεσιών, την εκτέλεση έργων και μελετών σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού έργων/προγραμμάτων που διαχειρίζεται ο

ΕΛΚΕ, η παρακολούθηση της εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων και η τήρηση μητρώου προμηθευτών (α 235 παρ 2ι).

ζ) η σύναψη δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια αγαθών/υπηρεσιών και την εκπόνηση μελετών και τεχνικών έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τον ν.4412 αυτοτελώς ανά έργο/πρόγραμμα του ΕΛΚΕ και ανά κατηγορία δαπάνης του εγκεκριμένου ετήσιου

αναλυτικού προϋπολογισμού, προβλέπεται δε ειδικά ότι ως πρωτογενές και ως εγκεκριμένο αίτημα, αμφότερα αναρτητέα στο ΚΗΜΔΗΣ, νοούνται αντίστοιχα το αίτημα αποδοχής διαχείρισης έργου/προγράμματος και ο εγκεκριμένος ετήσιος αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου/προγράμματος (α 249).

Απευθείας ανάθεση από τον ΕΛΚΕ

Ο νέος ν.4957/2022 περιλαμβάνει πλήθος ειδικών διατάξεων που διέπουν τις συμβάσεις που συνάπτονται προς εξυπηρέτηση αναγκών των έργων/προγραμμάτων του ΕΛΚΕ με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης:

α) απαιτείται η προσκόμιση απόδειξης έρευνας αγοράς, εφόσον το ποσό υπερβαίνει τις 10.000€ προ ΦΠΑ, ενώ εάν το ποσό υπολείπεται των 2.500€ προ ΦΠΑ εφαρμόζεται η γενική διάταξη του α 117^Α ν.4412 (α 250 παρ 1).

β) δεν απαιτείται η ανάρτηση προσκλήσεων για την υποβολή οικονομικών προσφορών στο ΚΗΜΔΗΣ (α 250 παρ 2)

γ) οι αποφάσεις απευθείας ανάθεσης κοινοποιούνται προς τον Επιστημονικό Υπεύθυνο και τον οικονομικό φορέα με ηλεκτρονικό τρόπο,

με την δε κοινοποίηση η σύμβαση θεωρείται ότι έχει συναφθεί και η υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού έχει αποκλειστικά αποδεικτικό χαρακτήρα (α 250 παρ 3)

δ) υπογραφή συμφωνητικού απαιτείται για δημόσιες συμβάσεις που η εκτιμώμενη αξία τους υπερβαίνει το ποσό των 10.000€ προ ΦΠΑ (α 250 παρ 3)

ε) σε κάθε περίπτωση που η δημόσια σύμβαση έχει εκτιμώμενη αξία ίση ή μικρότερη των 30.000€, η παρακολούθηση και η παραλαβή γίνεται με βεβαίωση του Επιστημονικού Υπευθύνου (α 250 παρ 4)

στ) οι αποφάσεις απευθείας ανάθεσης και λοιπές πράξεις καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ για αξία μεγαλύτερη ή ίση του ποσού των 10.000€ προ ΦΠΑ (α 250 παρ 5)

ζ) σε συμβάσεις με εκτιμώμενη

αξία ίση ή μικρότερη των 30.000€ με οικονομικούς φορείς που εδρεύουν στην αλλοδαπή, οι φορείς της αλλοδαπής εξαιρούνται από την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και αποσπάσματος ποινικού μητρώου (α 251)

η) για την εγγραφή και συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια και ημερίδες, καθώς και στη δημοσίευση επιστημονικών άρθρων, εργασιών, επιστημονικών μελετών και βιβλίων από οικονομικούς φορείς που έχουν την έδρα τους στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.4412, αλλά η εξόφληση πραγματοποιείται μέσω εξόφλησης του νόμιμου φορολογικού παραστατικού, κατόπιν υποβολής αιτήματος πληρωμής του Επιστημονικού Υπευθύνου (α 252).

Συμβάσεις του ΙΝΕΔΙΒΙΜ

Σύμφωνα με τη νέα παρ 9 του α 6 ν.4115/2013, σχετικά με την οικονομική διαχείριση του Ιδρύματος Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης

(ΙΝΕΔΙΒΙΜ), το τελευταίο δύναται, για την επίτευξη των σκοπών και την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του, να συνάπτει προγραμματικές

συμβάσεις, σύμφωνα με τα α 100 ν.3852/2010, α 12 και α 44 ν.4412 (α 367 παρ 9 ν.4957/2022).

Ρυθμίσεις για την έγκαιρη έναρξη της μεταφοράς των μαθητών

Για τη σύναψη συμβάσεων μεταφοράς μαθητών, στις περιπτώσεις που υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλή-

θηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες, δύναται να ακολουθηθεί η διαδικασία του α 32 ν.4412

χωρίς την έγκριση της ΕΑΔΗΣΥ.

Αν έως την 22.07.2022 δεν προκηρύχθηκε διαγωνισμός για τη σύνα-

ψη της νέας σύμβασης μεταφοράς και δεν είναι δυνατή η χρονική παράταση του αντικειμένου της προηγούμενης σύμβασης ή η τροποποίησή της κατ' άρθρο 132 ν.4412, η οικονομική επιτροπή δύναται να προσφεύγει με αιτιολογημένη πράξη της στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το α 32 παρ 2γ ν.4412 και πάλι χωρίς την έγκριση ΕΑΔΗΣΥ. Με την ίδια διαδικασία ανατίθενται και τυχόν επόμενες συμβάσεις μεταφοράς, εάν προέκυψαν νέες ανάγκες μετά από την προκήρυξη του διαγωνισμού (α 391 παρ 1-3 ν.4957/2022).

Στις περιπτώσεις των εκκρεμών κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2022-2023 διαγωνισμών και αφού έχει γίνει χρήση των προβλεπόμενων δυνατοτήτων χρονικής παράτασης του αντικειμένου ή τροποποίησης της προηγούμενης σύμβασης, η οικονομική επιτροπή

μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες ή προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι την 30.06.2023. Τα σχέδια των σχετικών συμβάσεων και οι σχετικοί φάκελοι αποστέλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας εντός προθεσμίας 10 εργάσιμων ημερών από την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης. Αν ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποβεί αρνητικός ή αν ο οριστικός ανάδοχος διαφέρει του προσωρινού μειοδότη ή ανάδοχου, οι δαπάνες για την εκτέλεση των μέχρι τότε παρασχεθεισών υπηρεσιών από τον τελευταίο, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται νόμιμα, εφόσον α) ο οικείος περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική

πράξη του την εκτέλεση της υπηρεσίας και β) το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με τους όρους και το περιεχόμενο της οικείας διακήρυξης μεταφοράς μαθητών, γ) υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι ο προσωρινός μειοδότης ή προσωρινός ανάδοχος δεν αποκλείστηκε για τους λόγους που προβλέπονται στο α 103 παρ 3 και 5 ν.4412 (α 391 παρ 4-5 ν.4957/2022).

Ομοίως, οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών που αφορούν στα προηγούμενα έτη καταβάλλονται νόμιμα μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς, εφόσον ο οικείος περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με την απόφαση ανάθεσης της οικείας οικονομικής επιτροπής (α 391 παρ 6 ν.4957/2022).

Υποχρεώσεις αναδόχων συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Στην προκήρυξη ή πρόσκληση για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος τεχνητής νοημοσύνης, περιλαμβάνονται υποχρεωτικά οι δύο ακόλουθοι όροι:

α) με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του στρατιωτικού, εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου, ο ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει προς τον φορέα του δημόσιου τομέα τις πληροφορίες του α 6 παρ 1 στ β, γ και παρ 2 ν.4961/2022 και να παραιτείται από την άσκηση αξιώσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο το δικαίωμα των φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή πληροφοριών·

β) ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει κατά τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγική λειτουργία του συστήματος τα κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να διασφαλίζει τη συμβατότητα αυτού με το νομικό πλαίσιο, ιδίως, αναφορικά με την προστασία της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα γυναικών και ανδρών, την ελευθερία της έκφρασης, την καθολική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματα των εργαζομένων και την αρχή της χρηστής διοίκησης (α 7 παρ 1 και 3 ν.4961/2022).

Περαιτέρω, στη σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών περιλαμβάνεται υποχρεωτικά όρος, ότι το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης που σχεδιάζεται ή αναπτύσσεται παραδίδεται στον φορέα του δημόσιου τομέα με όρους, ώστε ο φορέας να δύναται να μελετά τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος και τις παραμέτρους που, ενόψει του επιδιωκόμενου σκοπού, λαμβάνονται υπόψη για τη λήψη ή την υποστήριξη αποφάσεων ή την έκδοση πράξεων, να βελτιώνει το σύστημα και να δημοσιεύει ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τις βελτιώσεις αυτές (α 7 παρ 2 ν.4961/2022).

Υποχρέωση αναθετουσών αρχών στο πλαίσιο υλοποίησης έργου ΤΠΕ

Κάθε φορέας που ενεργεί ως αναθέτουσα αρχή για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την υλοποίηση έργου ΤΠΕ που πρόκειται να εγκατασταθεί στα

Κυβερνητικά Νέφη Δημόσιου Τομέα (G-Cloud), Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud) ή Τομέα Υγείας (H-Cloud), υποχρεούται, πριν από τη δημοσίευση της σχετι-

κής διακήρυξης ή πρόσκλησης, να αποστείλει προς τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης κυβερνητικού νέφους, τεκμηριωμένη ενημέρωση σχετικά με τους απαιτούμενους για

την υλοποίηση του έργου πόρους του κυβερνητικού νέφους που ο τελευταίος διαχειρίζεται. Η ενημέ-

ρωση πραγματοποιείται μέσω ειδικής εφαρμογής που αναπτύσσει και λειτουργεί η Γενική Γραμμα-

τεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (α 99 ν.4961/2022).

Συμβάσεις ΗΔΙΚΑ ΑΕ

Οι συμβάσεις μεταξύ της ΗΔΙΚΑ ΑΕ και των εξυπηρετούμενων φορέων δεν εντάσσονται στον ν.4412/2016,

βάσει των α 11 και 12 αυτού, και δεν υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτι-

κού Συνεδρίου (άρθρο μόνο παρ 13 ΥΑ 33585 ΕΞ 2022, ΦΕΚ Β 4477).

Δημοσίευση του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1031

Δημοσιεύθηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 1031/2022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2022 σχετικά με την πρόσβαση των οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στις αγορές της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης.

Θεσπίζει μέτρα για τις μη καλυπτόμενες δημόσιες συμβάσεις με σκοπό τη βελτίωση της πρόσβασης, δηλαδή για τις συμβάσεις για τις

οποίες η Ένωση δεν έχει αναλάβει δεσμεύσεις πρόσβασης στην αγορά στο πλαίσιο διεθνούς συμφωνίας. Ορίζει, μεταξύ άλλων, τις διαδικασίες που ακολουθεί η Επιτροπή κατά την ανάληψη ερευνών σχετικά με εικαζόμενες περιπτώσεις μέτρων ή πρακτικών τρίτων χωρών έναντι οικονομικών φορέων, αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης, καθώς και κατά την έναρξη διαπραγματεύσεων με τις εν λόγω τρίτες χώρες. Επιπλέον, προβλέπει τη δυνατότητα της Επιτροπής να επιβάλλει μέτρα στο IPI σε σχέ-

ση με πρακτικές τρίτων χωρών για τον περιορισμό της πρόσβασης στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων της Ένωσης. Τέλος, ο Κανονισμός προβλέπει μέτρα IPI, ήτοι μέτρα που εγκρίνονται από την Επιτροπή με εκτελεστική της πράξη, και περιορίζουν την πρόσβαση οικονομικών φορέων, αγαθών ή υπηρεσιών καταγωγής τρίτης χώρας στις ενωσιακές αγορές δημοσίων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης στον τομέα των μη καλυπτόμενων δημοσίων συμβάσεων.

Νομολογία ΔΕΕ



C-213 & 214/21, 07.07.2022, Italy Emergenza Cooperativa Sociale κλπ

πεδίο εφαρμογής οδηγίας 2014/24 – α 10η - ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών – υπηρεσίες πολιτικής άμυνας, πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνων – μη κερδοσκοπικές οργανώσεις ή ενώσεις – υπηρεσία ασθενοφόρων χαρακτηριζόμενη ως υπηρεσία έκτακτης ανάγκης – εθελοντικές οργανώσεις – κοινωνικοί συνεταιρισμοί

Εθνική ρύθμιση, η οποία προβλέπει ότι υπηρεσίες υγειονομικής διακομιδής έκτακτης και επείγουσας ανάγκης μπορούν να ανατίθενται κατά προτεραιότητα με σύμβαση μόνο σε εθελοντικές οργανώσεις και όχι σε κοινωνικούς συνεταιρισμούς δυνάμενους να διανέμουν στα μέλη τους επιστροφές, οι ο-

ποίες συνδέονται με τις δραστηριότητές τους, είναι σύμφωνη με τη διάταξη του α 10η της οδηγίας 2014/24.

C-436/20, 14.07.2022, ASADE/Consejería de Igualdad y Políticas Inclusivas

παροχή κοινωνικών υπηρεσιών προσωπικής στήριξης – συμφωνίες από κοινού δράσης με ιδιωτικούς φορείς κοινωνικής πρωτοβουλίας – αποκλεισμός των φορέων κερδοσκοπικού χαρακτήρα – τόπος εγκατάστασης του φορέα ως κριτήριο επιλογής

Είναι σύμφωνη με τις διατάξεις των α 76 και 77 της οδηγίας 2014/24 εθνική κανονιστική ρύθμιση η οποία επιφυλάσσει μόνο στους ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού

χαρακτήρα τη δυνατότητα να συνάπτουν, μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμφωνίες δυνάμει των οποίων οι εν λόγω φορείς παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες προσωπικής στήριξης, έναντι επιστροφής των δαπανών στις οποίες υποβάλλονται, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας των υπηρεσιών, ακόμη και αν οι φορείς αυτοί δεν πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο α 77, υπό την προϋπόθεση, αφενός, ότι το νομικό και συμβατικό πλαίσιο εντός του οποίου ασκείται η δραστηριότητα των εν λόγω φορέων συμβάλλει πράγματι στον κοινωνικό σκοπό και στην επιδίωξη των σκοπών της αλληλεγγύης και της δημοσιονομικής αποτελεσματικότητας στους οποίους βασίζεται η εν λόγω ρύθμιση και, αφετέρου, ότι τηρείται η αρχή της διαφάνειας, όπως ιδίως η αρχή αυτή συγκεκριμενοποιείται στο

α 75 της οδηγίας.

Όρος συμμετοχής σε διαγωνιστική διαδικασία κατά τον οποίο η εγκατάσταση του οικονομικού φορέα στον τόπο όπου πρέπει να παρέχονται οι υπηρεσίες αποτελεί κριτήριο επιλογής των οικονομικών φορέων πριν από την εξέταση των προσφορών αντιτίθεται στη διάταξη του α 76 της οδηγίας 2014/24.



C-274 & 275/21, 14.07.2022, EPIC Financial Consulting Ges.m.b.H/ Δημοκρατίας της Αυστρίας και Bundesbeschaffung GmbH

μη εφαρμογή σε διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων και προσφυγής του α 2 της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ ελλείψει στοιχείου αλλοδαπότητας – α 33 οδηγίας 2014/24 – εξομίωση συμφωνίας-πλαίσιο με σύμβαση κατά την έννοια του α 2α παρ 2 οδηγίας 89/665 – έλλειψη δυνατότητας ανάθεσης νέας δημόσιας σύμβασης όταν η καθοριζόμενη στη συμφωνία-πλαίσιο μέγιστη ποσότητα ή/και αξία των οικείων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών έχει καλυφθεί – εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει την καταβολή τελών πρόσβασης στη διοικητική δικαιοσύνη στις υποθέσεις δημοσίων συμβάσεων και την απόρριψη προσφυγής σε περίπτωση μη καταβολής τους – δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής – άρθρα 1, 2

και 2α οδηγίας 89/665 και α 47 ΧΘΔ ΕΕ

Το α 1 παρ 1 οδηγίας 89/665 έχει την έννοια ότι η σύναψη συμφωνίας-πλαisiού με έναν μόνον οικονομικό φορέα, σύμφωνα με το α 33 παρ 3 της οδηγίας 2014/24 αντιστοιχεί στη σύναψη της σύμβασης του α 2^α παρ 2 της οδηγίας 89/665.

Κατά την αληθή έννοια του α 33 παρ 3 οδηγίας 2014/24, αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί πλέον να στηριχθεί, για την ανάθεση νέας σύμβασης, σε συμφωνία-πλαίσιο, όταν η οριζόμενη στη συμφωνία-πλαίσιο ποσότητα ή/και μέγιστη αξία των οικείων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών έχει ή έχουν ήδη καλυφθεί, εκτός και αν η ανάθεση της σύμβασης δεν συνεπάγεται ουσιώδη τροποποίηση της συμφωνίας-πλαisiού, κατά τα οριζόμενα στο α 72 παρ 1 ε.

Η αρχή της ισοδυναμίας έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει, όσον αφορά τις αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων και τις προσφυγές που αφορούν διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, δικονομικούς κανόνες διαφορετικούς από εκείνους που εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, στις διαδικασίες αστικών υποθέσεων.

Εθνική ρύθμιση, η οποία επιβάλλει στον ιδιώτη την υποχρέωση να προσδιορίζει στην αίτησή του για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ή

στην προσφυγή του την οικεία διαδικασία δημόσιας σύμβασης και την οικεία αυτοτελώς δεκτική προσφυγής απόφαση την οποία προσβάλλει, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή προέκρινε διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού και η γνωστοποίηση συναφθείσας σύμβασης δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί, αντιτίθεται στη διάταξη του α 1 παρ 1 οδηγίας 89/665, ερμηνευόμενης υπό το πρίσμα του α 47 του ΧΘΔ ΕΕ.

Εθνική ρύθμιση που, στην περίπτωση προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προκήρυξη και πριν ακόμη συναφθεί η σύμβαση, απαιτεί για το παραδεκτό αίτησης λήψης ασφαλιστικών μέτρων να αναφέρει ο οικονομικός φορέας την οικεία διαδικασία και την απόφαση που προσβάλλει με την προσφυγή του, θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητα της οδηγίας 89/665, καθώς καθιστά πρακτικώς αδύνατη την άσκηση των δικαιωμάτων, παραβιάζοντας, παράλληλα, και το α 47 του ΧΘΔ ΕΕ. Ομοίως, μη νόμιμη είναι και εθνική ρύθμιση που επιβάλλει την υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπή δικαστικών τελών για την ως άνω δικαστική διαδικασία, το ύψος όμως των οποίων δεν μπορεί να προβλεφθεί για τους ιδίους ως άνω λόγους.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά τη

δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24 & 2014/25. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδοτεί μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου



ελληνική επιθεώρηση ευρωπαϊκού δικαίου

revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

2/2022
Τόμος 42
Απρίλιος - Ιούνιος

Άρθρα

N. K. Κλαμαρή
Κρίσιμα ζητήματα του Διεθνούς Αστικού Οικονομικού Δικαίου και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου στο επίκεντρο του διεθνούς επιστημονικού διαλόγου των σε διεθνές επίπεδο (και στο πλαίσιο διεθνών συνεδρίων) επιστημονικών συζητήσεων

M. Δ. Χρυσομάλλης
Η καθιέρωση καθεστώτος αεισιμότητας Κράτους Δικαίου για την προστασία του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ο Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092

T. Παναζή
Προϋποθέσεις νομιμότητας των κρατικών ενισχύσεων στις αερομεταφορές

Επισκόπηση Νομολογίας

- ΔΕΕ - ΓεΔΕΕ (Μάρτιος - Μάιος 2022)
- ΕΔΔΑ (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2022)

Σχολιασμένη Νομολογία

- Απόσπαση εργαζομένων: Άμεσο αποτέλεσμα της απαίτησης περί αναλογικότητας των κυρώσεων και νομολογιακή ανατροπή
- Άρνηση χορήγησης διεθνούς προστασίας σε κράτος μέλος λόγω ύπαρξης καθεστώτος πρόσφυγα σε άλλο κράτος μέλος
- Απαγόρευση συλλογικής απέλασης αλλοδαπών - Επαναπροωθήσεις αλλοδαπών από τη Βόρεια Μακεδονία στην Ελλάδα το 2016
- Αστική ευθύνη του Δημοσίου από νόμιμες πράξεις



ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ



ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο της Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημοσίων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

**Μονάδα Παρακολούθησης
Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)**
Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486 914, Fax: 2310 476 105
E-mail: mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης